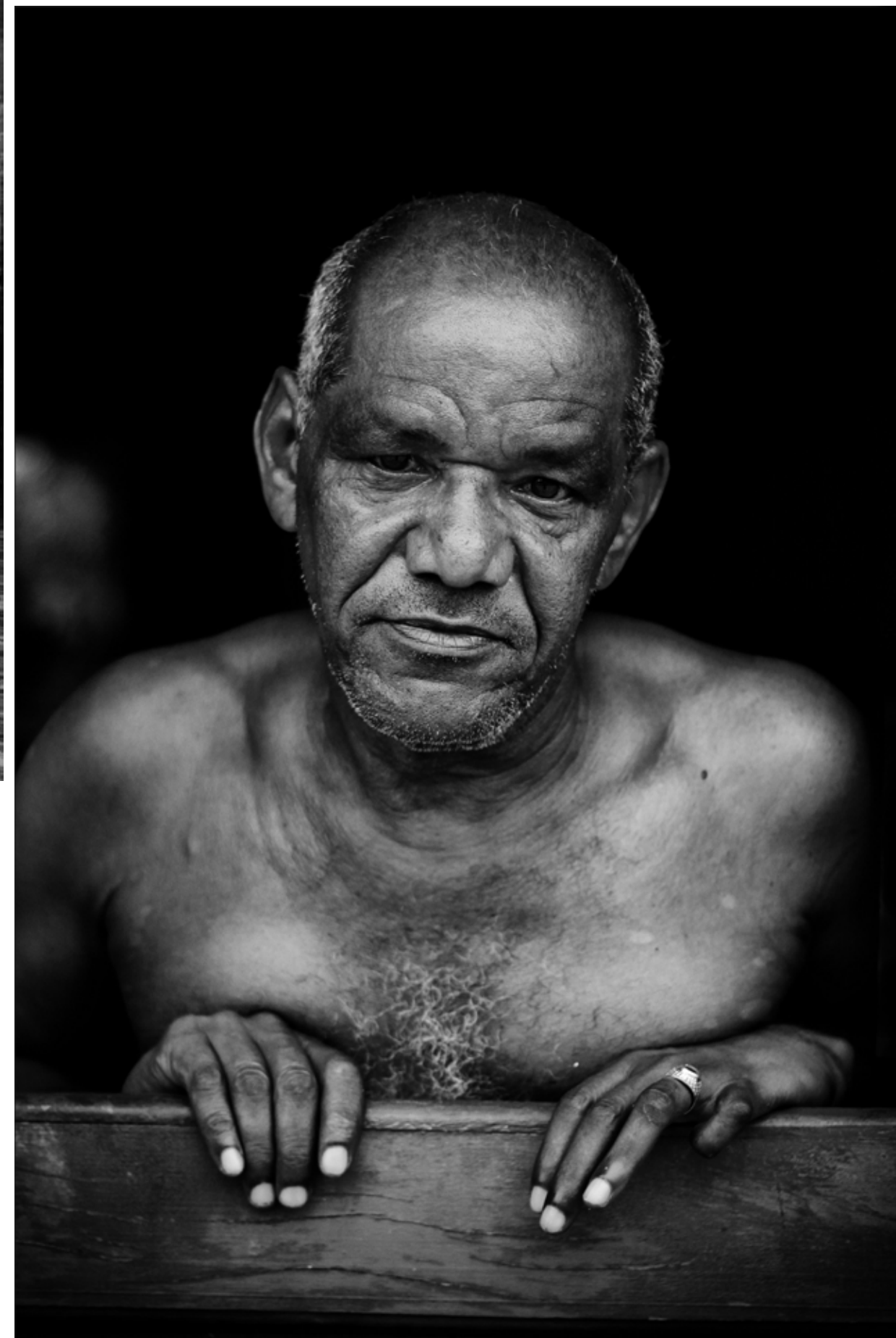

ONDŘEJ KOLMAN

JE SVŮJ

KDYŽ JSME SI S ONDŘEJEM V LOŇSKÉM ROCE POVÍDALI
O JEHO AFRICKÉM FOCENÍ (MOŽNÁ SI VZPOMÍNÁTE
NA JEHO KRÁSNÝ MATERIÁL V NAŠEM ČASOPISE...),
ZMÍNILI JSME JEN LETMO LÁSKU NÁS OBOU – KUBU!

// *Giat eos est facepudit ium iment late ne ipsa imustum quia ventectur aut es nos preicius is nis diti volest velia di rem que*

Oba tam rádi jezdíme, známe jejich několik tváří i problémů, víme, že je fotogenická, a proto je velmi častým cílem mnoha fotografů, ale víme i to, že nafotit její lidi lze stokrát a pokaždé znovu a znovu jinak. Já tam jezdil v letech osmdesátých a Ondřej teď. Máme co srovnávat a hlavně oba víme, že se podmínky života běžných lidí za těch skoro třicet let téměř nezměnily. Oba se na Kubu nedíváme pohledem senzacechtivých fotografů ani z ní neděláme exotiku, jako mnoho „světových“ fotografů. Kuba je pro nás oba kousek našeho života, výjimečný, stálý, bolavý i krásný. A tak mi Ondřej odpověděl na pár, vlastně obecných otázek:

Je asi všem jasné, že Kuba je fotogenická.

Jak se tam tentokrát fotilo tobě?

Kubánci jsou úžasní lidé. Jsou velmi milí a přátelští. Jsou to také výjimečně krásní lidé. Po faktické genocidě místního obyvatelstva ze strany Špa-

nělů v 16. století bylo nutno sehnat další pracovní sílu pro otrocké práce. Proto sem bylo dovezeno z Afriky mnoho otroků, kteří vytvořili základ dnešní populace. Takže dnes tam naleznete fotogenické lidi nejrozličnějších odstínů od bílé až po úplně černou. Sympatické mi bylo, že Kubánci ještě nepropadli barvosleposti způsobené politickou korektností a slova „negro“ či „negra“ bez problémů používají.

Tak pověz konkrétně, co tam fotíš nejradši?

Já se zaměřuji téměř výhradně na lidi a jejich život. Kuba je toho života skutečně plná. Nejen lidé, ale i exteriéry jsou nesmírně vizuálně atraktivní. Například Stará Havana, její poničené barevné fasády, krásné světlo karibského slunce, zaprášená zákoutí a otevřené prostorné byty španělské koloniální architektury dávají obrazově této zemi zcela výjimečnou atmosféru. Když k tomu připočteme americké bouráky

z padesátých let, je fotografův ráj v podstatě hotový. Nesmíme ale zapomínat, že co je pro nás pitoreskní, znamená pro Kubánce nutnost v těchto podmínkách žít.

Když se turistům řekne Kuba, každý si vybaví doutníky a lidi tančící salsu na ulici. Potvrzuješ?

Doutníky i salsa jednoznačně ke Kubáncům a jejich kultuře patří. Já jsem ale viděl také odvrácenou tvář Kuby, o které se v cestovních kancelářích moc nemluví. Lidé jsou tam na jednu stranu velmi veselí, rádi tančí a milují zábavu a život sám. Ale právě proto je jejich druhá tvář zamyšlená, jaksi obrácená do sebe, jednoduše řečeno smutná. Život v diktatuře není jednoduchý.

Blíže? Můžeš být ještě přesnější?

Mluvím například o prostituci, všudypřítomném černém trhu a chudobě. Prostituce je zejména v Havaně naprosto standardní část kubánského života. Hned první den jsem se zapovídal s jedním staříkem. Ten mě pozval k sobě domů, představil mi paní a ta mi po chvíli klábosení nabídla svou dceru. Když odmítnete, nijak se neurazí. Kubánky tak prostě vydělávají rodině peníze. To vypovídá o jejich životě docela dost.

Ted'napovím! Kubánský ráj tedy není, neexistuje?

Je i není. Kubánci jsou veselí a naštěstí klimatické podmínky jsou tak příjemné, že nemají v tomto směru problémy. Ale mají tam také přidělový systém, aby režim zabezpečil alespoň minimální přísun potravin obyvatelstvu. Diktatura chce turisty udržet co nejdál od skutečného života. Drží cizince ve zlaté kleci pětihvězdičkových hotelů Varadera a prostřednictvím dvou měn je směřuje jen do vybraných lokalit a prodejen. Pokud ale mluvíte přímo s Kubánci, je frustrace z režimu obrovská. Myslím, že za vše vypovídá fakt, kolik lidí se utopilo či bylo sežráno žraloky při útěku z „Ostrova svobody“.

Lidé tedy pořád nemají peníze?

Průměrný plat normálního Kubánce – číšníka řekněme – je 200 Kč měsíčně. Jen tělo mého foťáku tedy znamená zhruba 14 let práce tamního člověka.

Takže se tam fakt nic nezměnilo. Děkuji, Ondřeji, za rozhovor. □

Rudolf Stáhlích

P. S.: Ondřejovu práci si můžete prohlédnout na stránkách PhotoExtract.com a na www.ondrejkolman.com.